

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/76/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717201732
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2717201732.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, a 2/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom D. XXXX/XX, E. C., obaja zastúpení JUDr. Dušanom Jančim, advokátom, so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, proti žalovanému: F. G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, B., o zaplatenie sumy 98.044,86 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 6. júla 2021, č.k. 7C/3/2017-540, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaný má voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa títo proti žalovanému domáhali zaplatenia sumy 98.044,86 eur s 5,25% úrokom z omeškania ročne od 28.02.2014 do zaplatenia. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/ v rozsahu 100%.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 497 Obchodného zákonníka, ako aj § 100 ods. 1, § 101, § 107 ods. 1, § 151a, § 454, § 488, § 489 a § 546 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), keď po vykonanom dokazovaní a ním zisteného skutkového stavu súd dospel k právnomu záveru, že žalobe žalobcov nie je možné vyhovieť, a to vzhľadom na (opakovane) vznesenú námietku premičania zo strany žalovaného, ktorú súd vyhodnotil ako dôvodnú. Podľa zisteného skutkového stavu súd v prvom rade uviedol, že postavenie žalobcov 1/ a 2/ nebolo postavenie ručiteľov, tak ako právne argumentovali, a to v rámci odôvodnenia žaloby poukazom na ust. § 550 OZ. Takéto ich postavenie zo zisteného skutkového stavu nevyplýva, nebol zo strany žalobcov navrhnutý ani žiaden taký dôkaz, ktorý by uvedené postavenie žalobcov ako ručiteľov preukazovalo. Naopak dokazovaním bolo preukázané, a to dôkazmi predloženými samotnými žalobcami, že mali postavenie záložcov, a to titulom uzatvorenej zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. číslo: 001/097274/07-001/00 zo dňa 6.7.2007, pričom predmetom tejto zmluvy bolo v zmysle § 151a OZ zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa (Všeobecná úverová banka, a. s.), a to pohľadávky zo zmluvy o poskytnutí bezúčelovej flexihypotéky pod reg. č.: 001/097274/07-001/000 zo dňa 06.07.2007, ktorá bola uzatvorená medzi záložným veriteľom a F. G. H. (t. j. žalovaným) a J. H. (pôvodne žalovanou 1/). Predmetom zálohu boli predmetné nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve (po 1) žalobcov ako záložcov. Čo sa týka právneho postavenie žalovaného, tento mal postavenie dlžníka, a to titulom zmluvy o poskytnutí bezúčelovej flexihypotéky pod reg. č.: 001/097274/07-001/000 zo dňa 06.07.2007, ktorá bola uzatvorená medzi: Všeobecnou úverovou bankou, a. s., IČO: 31 320 155 ako veriteľom a dlžníkmi: F. G. H., nar. XX.XX.XXXX (t.j. žalovaným) a J. H., nar. XX.XX.XXXX (t.j. pôvodne žalovanou 1/).

Nielen zákonnou povinnosťou v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, ale aj zmluvnou povinnosťou titulom predmetnej úverovej zmluvy bola povinnosť žalovaného ako jedného z dlžníkov poskytnuté peňažné prostriedky z tohto úveru vrátiť a zaplatiť úroky (príslušenstvo). Na strane žalobcov takáto povinnosť plniť nebola daná. Napriek uvedenému však žalobcovia ako záložcovia plnili, keď titulom plnenia formou zaplataenia kúpnej ceny, ktoré im ako predávajúcim z kúpnej zmluvy zo dňa 25.02.2014 k založeným nehnuteľnostiam svedčilo (mali na neho nárok), časť kúpnej ceny vo výške žalovanej istiny 98.044,86 eur bola zmluvne s kupujúcim /podľa čl. III bodu ii)/ použitá na úhradu pohľadávky záložného veriteľa: Všeobecná úverová banka, a. s. na číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, K. XXXXXXXXXXX, a to za účelom splatenia úveru poskytnutého záložným veriteľom. Suma 98.044,86 eur bola v tejto časti kúpnej zmluvy definovaná ako výška pohľadávky záložného veriteľa z titulu poskytnutého úveru reg. č.: 001/097274/07-001/000, za účelom zabezpečenia ktorého bolo zriadené záložné právo na predmet kúpy v prospech záložného veriteľa. Uvedený postup žalobcov tak podľa súdu naplnil skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia sa žalovaného v zmysle § 454 OZ, a to práve na úkor žalobcov, ktorí plnili dlh (pohľadávku veriteľa) vo výške 98.044,86 eur ako časť kúpnej ceny za predmetné nehnuteľnosti v ich podielovom spoluvlastníctve, a to dňa 27.02.2014 v prospech veriteľa, pričom túto povinnosť na plnenie mal žalovaný ako dlžník, vyplývajúcu mu z predmetnej zmluvy o poskytnutí bezúčelovej flexihypotéky pod reg. č.: 001/097274/07-001/000 zo dňa 06.07.2007 (v zmysle § 497 Obchodného zákonníka). Ako už bolo súdom uvedené, na strane žalobcov povinnosť na (takéto) finančné plnenie v prospech veriteľa daná nebola, títo mali povinnosti vyplývajúce z ich postavenia záložcov, medzi ktoré nepatrí povinnosť uhradiť dlh dlžníkov. Motívom postupovať postupom zvoleným žalobcami, t.j. predmet zálohu speňažiť kúpnu zmluvou, boli výhodnejšie finančné podmienky (oproti výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby) pre žalobcov, čo uviedli v žalobe. Nakoľko v danom právnom vzťahu medzi žalobcami a žalovaným sa jednalo o vzťah bezdôvodného obohatenia (§ 489, § 454 OZ), s prihliadnutím na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného (§ 100 ods. 1 OZ), súd aplikoval na premlčaciu dobu ustanovenia § 107 ods. 1 OZ, podľa ktorého sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. V prípade bezdôvodného obohatenia platí osobitná subjektívna premlčacia doba v dĺžke dva roky (§ 107 ods. 1 OZ). Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívny začiatok plynutia premlčacej doby pri vydaní plnenia z bezdôvodného obohatenia (v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nastáva dňom, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, čo v prejednávanej veci bolo podľa súdu najneskôr dňa 27.02.2014, kedy došlo k realizovaniu platby vo výške 98.044,86 eur, t. j. žalovanej sumy (predstavujúcej bezdôvodné obohatenie) v prospech záložného veriteľa na úkor žalobcov. Bezdôvodné obohatenie vzniklo na strane žalovaného, za ktorého sa (žalobcami) plnilo. Táto skutočnosť bola žalobcom známa najneskôr v tento deň 27.02.2014, a teda vedeli, že sa žalovaný na ich úkor obohatil. Aj samotná žalobkyňa 2/ pri výsluchu uviedla, že pri podpise zmluvy bol prítomný žalovaný, teda jednalo sa o osobu žalujúcej strane známu už v tento moment. Podľa súdu od tohto momentu (27.02.2014) mohli a mali žalobcovia vykonať všetky právne relevantné úkony pre prípadné úspešné uplatnenie ich práva na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému na súde v rámci premlčacej doby dvoch rokov. Subjektívna dvojročná premlčacia doba žalobcom uplynula dňa 27.02.2016, pričom žalobu podali na súd až dňa 23.02.2017, t. j. cca rok po uplynutí premlčacej doby. Keďže žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorá bola súdom vyhodnotená ako dôvodná, súd preto žalobu žalobcov ako nedôvodnú pre premlčanie zamietol (výrok I.), keďže im nemožno premlčané právo priznať (§ 100 ods. 1 OZ). Z uvedeného dôvodu sa súd už nezaoberal meritom sporu, nakoľko by to bolo nadbytočným a nevhodným (navyšovanie trov konania). Súd prvej inštancie ešte dodal, že ustanovenie § 107 ods. 1 OZ ustanovuje 2- ročnú subjektívnu premlčaciu dobu a ust. § 107 ods. 2 OZ ustanovuje 3- ročnú objektívnu premlčaciu dobu s tým, že počiatok ich plynutia je upravený odlišne, tieto plynú a končia nezávisle od seba, pričom ak uplynie jedna z nich, právo sa premlčí, a to napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Teda ak uplynie subjektívna 2 ročná premlčacia doba, bez právneho významu je potom prípadne posudzovanie plynutia objektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 2 OZ), nakoľko uplynutím subjektívnej premlčacej doby sa právo premlčí aj keby ešte objektívna (3 ročná, resp. 10 ročná pri úmysle) premlčacia doba mohla plynúť. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1.a 2. v rozsahu 100 % (výrok II.), pričom postupoval v zmysle § 255 ods. 1 CSP, keďže žaloba žalobcov bola ako nedôvodná zamietnutá (úspech žalovaného). Súd v zmysle § 262 ods. 1

CSP rozhodol len o nároku na náhradu trov konania, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP). Súdom priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov (č.l. 71) je bez právneho významu vo vzťahu k povinnosti nahradiť trovy konanie úspešnej strane v spore (NS SR, sp. zn. 2Obo 89/2010). Navyše žalovaný nebol v konaní zastúpený advokátom, čo nepochybne zásadným spôsobom definuje možnú výšku trov konania na strane žalovaného.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia, ktorí navrhli napadnutý rozsudok zmeniť, ich žalobe vyhovieť a priznať im nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, respektíve napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnili tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a taktiež z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Čo sa týkalo argumentácie súdu, že daný právny vzťah medzi nimi a žalovaným je vzťahom bezdôvodného obohatenia, toto nepovažovali za správne. Celý právny vzťah medzi nimi a žalovaným bol postavený a vznikol na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. č. 001/097274/07-001/00 zo dňa 06.07.2007, predmetom ktorej bolo zabezpečenie pohľadávky žalovaného vzniknutej zmluvou o poskytnutí bezúčelovej flexihypotéky pod reg. č. 001/097274/07-001/00 zo dňa 06.07.2007. Z vykonaných dôkazov vyplynulo, že záložný veriteľ Všeobecná úverová banka, a. s. začal s výkonom záložného práva na predmet zabezpečenia úveru vyplývajúceho zo záložnej zmluvy. Keďže absentuje špecifická úprava regresného nároku záložcu voči dlžníkovi, analogicky v zmysle § 853 Občianskeho zákonníka danú situáciu možno posúdiť podľa § 550 Občianskeho zákonníka, pretože rovnako ako pri ručení, žalobcovia 1/ a 2/ zabezpečovacím úkonom, v tomto prípade zriadením záložného práva na nehnuteľnosť v ich vlastníctve, zabezpečili pohľadávku žalovaného. Analogicky teda aj záložca, ktorý výkonom záložného práva splnil dlh voči záložnému veriteľovi, má regresný nárok voči dlžníkovi. Pokiaľ súd argumentuje, že v danom prípade išlo o bezdôvodné obohatenie, pretože z postavenia záložcov údajne nemali povinnosť plniť dlh voči záložnému veriteľovi, uviedli, že toto je absolútne nesprávne. Súd argumentoval snahou žalobcov ako záložcov získať výhodnejšie podmienky priamym predajom oproti verejnej dražbe tým, že záložné právo sa malo vykonať kúpnu zmluvou namiesto verejnej dražby. Z kontextu tejto pomerne chaotickej a nelogickej časti odôvodnenia vyplýva to, akoby v prípade kúpnej zmluvy nebolo povinnosťou uhradiť zabezpečenú pohľadávku záložného veriteľa a žalobcovia to urobili dobrovoľne zo svojej vôle. Ak by si súd podrobne pozrel zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, v článku 8 bod 2 by sa dozvedel o spôsoboch výkonu záložného práva, kde sa uvádza aj predaj priamo kupujúcemu ako alternatíva k predaju pomocou dražby, čím je vyriešená otázka, či bol daný spôsob výkonu záložného práva v súlade so zmluvou. V článku 8 bod 8 druhej vety sa ďalej uvádza, že záložný veriteľ je povinný vydať do piatich pracovných dní hodnotu z výťažku z predaja, ktorá prevyšuje zabezpečenú pohľadávku po odpočítaní účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom záložného práva. Nie je teda pravdou, že by žalobcovia nemali povinnosť plniť dlh žalovaného. Poukázali na to, že jednou z najdôležitejších funkcií záložného práva je uhradzovacia funkcia. V danom prípade nešlo teda o bezdôvodné obohatenie, ale o regresný nárok posudzovaný podľa § 550 OZ analogicky ako pri ručení. Daný názor podporuje aj judikatúra všeobecných súdov, napr. rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12C/344/2012 zo dňa 11.04.2014, rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 10C/288/2012 zo dňa 12.06.2013, ale aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 71/99, R 89/2000. Vzhľadom na uvedené ich nárok nebol premlčaný, keďže platí všeobecná trojročná premlčacia lehota v zmysle § 101 OZ. Navyše aj sám žalovaný vznesenú námietku premlčania odôvodňoval premlčaním samotného úveru, resp. momentom, kedy sa tento stal splatným v celom rozsahu a namietal premlčanie úveru a v nadväznosti na to plnenie úveru žalobcami po jeho premlčaní, nie že by išlo o bezdôvodné obohatenie a premlčal sa nárok žalobcov voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný od začiatku svoju obranu staval na tom, že on si údajne vzal úver len pre niekoho iného, a teda ak mali žalobcovia povinnosť plniť, ktorú splnili, majú si regresný nárok vymáhať od iných osôb, konkrétne uvádzal spoločnosť Kapital Imperium, s. r. o. a C. L. D., I. G. a J. M.. Sám žalovaný tak ani nerozporoval skutočnosť, že žalobcovia mali povinnosť dlh plniť. Súd tak vlastne vychádzal a hodnotil nesprávnosť alebo správnosť tvrdenia, ktoré medzi stranami nebolo sporné, a teda postupoval v rozpore s § 151 CSP, pretože také tvrdenia neboli žalovaným výslovne popreté a berú sa ako nesporné. Takéto nepopreté a nesporné tvrdenia si mal súd osvojiť ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. Naopak, súd svojim neakceptovaním nesporného tvrdenia porušil princíp konkradiktórnosti konania uvedený v čl. 8 a 9 CSP a rovnako porušil aj princíp formálnej pravdy vyjadrený v čl. 8 CSP, na ktorých je postavené

celé civilné sporové konanie. Rovnako bol týmto zvýhodnením žalovaného porušený aj princíp rovnosti účastníkov konania vyjadrený v čl. 6 CSP. Takýto postup porušuje právo žalobcov na spravodlivý proces.

4. K odvolaniu žalobcov sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Odvolanie považoval za irelevantné a zmätočné. Podľa jeho názoru právny zástupca žalobcov od samého počiatku nerešpektoval vyjadrenia žalovaných k predžalobnej výzve a k samotnej žalobe.

5. K vyjadreniu žalovaného sa písomne vyjadrili žalobcovia, ktorí zotrvali na dôvodoch svojho odvolania. Pokiaľ ide o samotný text vyjadrenia žalovaného, tento sa opiera len o ním tvrdené skutočnosti v priebehu konania a žiadnym relevantným spôsobom nevyvracia tvrdenia žalobcov obsiahnuté v ich odvolaní.

6. K vyjadreniu žalobcov sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý zotrval na obsahu svojho vyjadrenia k odvolaniu.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami - stranami sporu, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7C/3/2017 je zaplatenie 98.044,86 eur s príslušenstvom.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá a žalovanému bol voči žalobcom priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

10. Odvolatelia odvolanie odôvodnili tým, že súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

11. Postup súdu, ktorým sa znemožní strane sporu realizácia procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva, je relevantný vtedy, ak išlo o postup nesprávny (uvažované z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom alebo ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi), a ak sa postup súdu prejavil v priebehu konania, a tiež pri rozhodovaní. Nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu ako vyplývajú z článku 36 a nasl. Listiny základných práv a slobôd, ako aj článku 46 Ústavy SR. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé.

12. Nesprávny procesný postup odvolatelia videli v tom, že žalovaný nerozporoval skutkové tvrdenie žalobcov, že títo mali povinnosť plniť záložnému veriteľovi na základe záložnej zmluvy, a teda súd prvej inštancie mal postupovať v zmysle § 151 CSP a vychádzať z týchto nesporných skutkových tvrdení.

13. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalovaný síce potvrdil, že žalobcovia mali povinnosť plniť, ale tvrdil, že regresný nárok majú voči iným osobám, a nie voči nemu. Podľa názoru odvolacieho súdu bez ohľadu na vyššie uvedené súd na základe skutkových tvrdení strán a vykonaného dokazovania na základe návrhov na vykonanie dokazovania zisťuje skutkový stav, pričom právne posúdenie veci je vecou súdu. Teda posúdenie uplatneného nároku ako nároku regresného podľa § 550 Občianskeho

zákonníka za použitia analógie podľa § 853 Občianskeho zákonníka alebo ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia patrí výlučne súdu.

14. Odvolací súd preto dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nebol daný.

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 CSP, pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti, je logický rozpor, alebo ktoré odporujú ustanoveniam § 195 až 210 CSP.

16. Odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP je daný, ak súd prvej inštancie posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu, síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

17. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotno-právne ustanovenia, a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie odôvodnenia rozsudku.

18. Podstatným pre posúdenie sporu bolo, či žalobcovia mali povinnosť záložnému veriteľovi plniť na základe uzatvorenej záložnej zmluvy ako záložcovia a na základe toho majú voči žalovanému regresný nárok podľa § 550 Občianskeho zákonníka za použitia analógie podľa § 853 Občianskeho zákonníka, alebo túto povinnosť nemali a majú voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

19. Záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že v prípade ich riadneho a včasného nespĺnenia je záložný veriteľ oprávnený domáhať sa uspokojenia z veci založenej (§ 151a ods. 1 Občianskeho zákonníka). Záložné právo plní v prvom rade funkciu zabezpečovaciu. Táto funkcia má viesť dlžníka k tomu, aby pohľadávku dobrovoľne splnil a veriteľovi má poskytovať istotu, že sa bude môcť uspokojiť zo zálohu, ak nebude jeho pohľadávka včas a riadne splnená. Ak zročná pohľadávka nie je včas a riadne splnená (§ 151f Občianskeho zákonníka) nastupuje druhá funkcia záložného práva, a to funkcia uhradzovacia. Záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa zo zálohu bez toho, aby sa musel spoliehať, že úhradu svojej pohľadávky vymôže z ostatného majetku dlžníka. Záložné právo má, rovnako ako ručenie (§ 546 a nasl. Občianskeho zákonníka), subsidiárnu a akcesorickú povahu. Subsidiarita vyjadruje, že ide o podporný zdroj uspokojenia pohľadávky záložného veriteľa, ktorý nastupuje len vtedy, ak pohľadávka nebola dlžníkom dobrovoľne splnená a ani nezanikla iným spôsobom (napr. započítaním). Akcesorita záložného práva spočíva v tom, že bez základného - hlavného záväzkového právneho vzťahu nemôže existovať ani záložný právny vzťah. Záložné právo, rovnako ako ručenie, svojou povahou predstavuje záruku za dlh a je v ňom obsiahnutá aj povinnosť uspokojiť pohľadávku veriteľa. Na rozdiel od ručenia, pri ktorom je pohľadávka veriteľa zabezpečená celým majetkom ručiteľa, pri záložnom práve ide len o "ručenie" zálohom, ostatný majetok záložcu nemôže byť k uspokojeniu veriteľa použitý. Platná právna úprava považuje záložné právo za vecné právo k cudzej veci. Svojou povahou a funkciou však slúži na zabezpečenie záväzku. V prípade jeho realizácie záložca plní za dlžníka na základe svojej právnej povinnosti, vyplývajúcej mu zo záložnej zmluvy. Záložca je v podstate vecným ručiteľom. Ustanovenia § 151a až 151g Občianskeho zákonníka, upravujúce inštitút záložného práva neobsahujú spôsob vyrovnania sa medzi záložcom a dlžníkom v prípade realizácie záložného práva záložným veriteľom, ale takúto možnosť ani nezakazujú. Plnenie záložcu za dlžníka je jeho právnou povinnosťou, preto svoj nárok na náhradu za plnenie poskytnuté záložnému veriteľovi nemôže voči dlžníkovi uplatňovať podľa ustanovenia § 454 Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení. Ustanovenia § 853 Občianskeho zákonníka však umožňujú použitie analógie legis, a preto záložca môže požadovať od dlžníka náhradu za poskytnuté plnenie veriteľovi podľa § 550 Občianskeho zákonníka

analogicky. Uvedené ustanovenie upravujúce tzv. zákonnú cesiu pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi na ručiteľa je obsahom a účelom tomuto právnomu vzťahu najbližšie (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.9.1999, sp. zn. 2Cdo/71/1999).

20. V prípade záložnej zmluvy záložca nemá povinnosť za dlžníka plniť, ale z podstaty záložného práva mu vyplýva povinnosť strpieť je zabezpečovaciu a uhradzovaciu funkciu vo vzťahu k zálohu, pokiaľ dlžník svoj záväzok voči záložnému veriteľovi nesplní, pretože zákon nárok veriteľa na priamy postih voči záložnému dlžníkovi nezakladá (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 27.6.2002, sp. zn. 25Cdo/2093/2000).

21. Z vyššie uvedeného vyplýva, že záložca môže požadovať od dlžníka náhradu za poskytnuté plnenie veriteľovi podľa § 550 Občianskeho zákonníka analogicky podľa § 853 Občianskeho zákonníka v prípade, že došlo k naplneniu uhradzovacej funkcie záložného práva, teda že záložný veriteľ sa uspokojil zo zálohu realizáciou záložného práva, a to spôsobom predpokladaným v zákone alebo dojednaným v zmluve.

22. V prejednávanej spore žalobcovia uzavreli dňa 25.2.2014 kúpnu zmluvu na predmet zálohu, pričom časť kúpnej ceny vo výške žalovanej istiny bola použitá na úhradu pohľadávky záložného veriteľa za účelom splatenia úveru poskytnutého záložným veriteľom. Suma 98.044,86 eur bola v kúpnej zmluve definovaná ako výška pohľadávky záložného veriteľa z titulu poskytnutého úveru reg. č.: 001/097274/07-001/000, za účelom zabezpečenia ktorého bolo zriadené záložné právo na predmet kúpy v prospech záložného veriteľa.

23. Odvolací súd považuje za správny názor súdu prvej inštancie, že nedošlo k realizácii záložného práva spôsobom predpokladaným zákonom alebo dojednaným v záložnej zmluve a žalobcovia záložnému veriteľovi plnili bez toho, aby k tomu mali zákonnú povinnosť, s prihliadnutím na čo správne posúdil nárok žalobcov ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

24. Obranu žalobcov, že predaj priamo kupujúcemu je ako alternatíva k predaju pomocou dražby uvedený v záložnej zmluve, odvolací súd nepovažoval za relevantnú, keď v záložnej zmluve sa síce spomína ako spôsob realizácie záložného práva predaj na základe kúpnej zmluvy za v záložnej zmluve špecifikovaných podmienok, avšak tento predaj má realizovať záložný veriteľ, v mene a na účet záložcov, čo vyplýva z podstaty záložného práva. Tu však vyvinuli iniciatívu výlučne žalobcovia, uzatvorili kúpnu zmluvu na predmet zálohu a z kúpnej ceny poukázali časť záložnému veriteľovi.

25. K námietke odvolateľov, že žalovaný síce uplatnil námietku premlčania, no túto odôvodnil premlčaním úveru, odvolací súd udáva, že na námietku premlčania nie sú kladené žiadne neprimerané obsahové požiadavky, ale stačí, že strana uplatní námietku premlčania nároku a právne posúdenie uplatneného nároku, ako aj uplatnenej námietky premlčania je výhradne vecou súdu.

26. V otázke posúdenie premlčania nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti (bod 23 a 24 odôvodnenia).

27. Ďalšie argumenty strán odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.). Na ďalšiu argumentáciu strán, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, s ktorou sa už vypořiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, ako i v časti nároku na náhradu trov konania, keď prvoinštančný súd správne o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a v spore úspešnému žalovanému priznal voči žalobcom

nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, postupom podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, pričom o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

30. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).